

د درغلی څخه باخبره اوسي

درغليان دا بنکاروي چي د باور وړ سازمانونو څخه دي، لکه د Services Australia.

دوی ممکن تاسو تیر باسي چي دوي ته پيسي او مالومات د تادياتو، خدماتو او مرستي په بدل کي ورکړي.

که یو درغل ستاسو مالومات لاس ته راوړي، دوي کولي شي:

- ستاسي بانکي حساب ته لاسرسی ومومي او له هغه څخه پيسي انتقال کړی
 - ستاسي له نوم څخه کار واخلي او د تلفون پلان او نورو قراردادونو ترتیب کړی
 - ستاسي تقاعد غلا کړی
 - ستاسي ایمیل او ټولنیزو رسنیو حسابونو ته لاسرسی ومومي
 - بنکاره کړي چي تاسي دي.
- که تاسو د درغلی له امله پيسي له لاسه ورکړي، تاسو یي ممکن بیرته ترلاسه نکړی.

هغه مالومات چي درغليان یي غواړي

درغليان ممکن هڅه وکړي چي ترلاسه کړي ستاسي:

- مکمل نوم
- دد زیږیدني نیټه
- پټه
- د Medicare کارت مشخصات
- Centrelink Customer Reference Number (CRN)
- د هويت اسناد
- myGov ته د داخلیدو توضیحات یا د لینک کوډونه
- د بانک مشخصات
- پاسوردونه.

څرنگه د ځان ساتنه وکړي

ستاسو د مالوماتو د خوندي کولو لپاره:

- پوه شی چي څرنگه درغلی وپیژنی
- محتاط اوسی کله چي یو څوک په ناڅاپي ډول ستاسو سره اړیکه ونیسي، په ځانگړي توگه که دوی بیړنی د غوښتلو نیټه ولري
- هېڅکله چا ته خپل د لینک کولو کوډونه، پاسوردونه یا ستاسو د پټو پوښتنو ځوابونه مه وایی
- نورو ته اجازه مه ورکوی چي ستاسو myGov، یا نور آنلاین حسابونه وکاروي یا وگوري
- داسي پاسورد وکاروی چي ستاسو لپاره یي په یاد ساتل اسانه وي، مگر د نورو لپاره یي اټکل کول سخت وي
- کله چي تاسو خپل موبایل تلفون نه کاروی، په بندولو سره خوندي کړی
- په خپل پستبکس کي د قفل په درلودلو سره خپل مراسلات خوندي کړی او که تاسو کور بدل کوی نو خپل مراسلات نوی پته ته واستوي.

څرنگه پوه شو چې دا به يوه درغلي وي

تاسو کولی شئ د درغلي په پېژندلو سره پوه شئ چې مور څه کوو او څه نه کوو.

هغه شيان چې مور يې کوو

مور ممکن تاسو ته برېښنالیک يا د تکست پیغام واستوو. زموږ په پیغامونو کې به ستاسو نوم يا د اړیکو توضیحات شامل نه وي، مگر کیدای شي:

- له تاسو څخه وغواړئ چې د ملاقات وخت وټاکئ، يا تاسو ته د اپوینټمنټ یادونه وکړئ
 - تاسو ته ستاسو د تادیاتو په اړه ووايو
 - کله چې تاسو خپل مشخصات بدل کړي وي تایید يې کړو
 - تاسو ته ووايو که تاسو په خپل myGov اینباکس کې نوی پیغام لرئ.
 - که تاسو زموږ قرضدار وي، مور به تاسو ته یو لیک واستوو.
- مور ممکن تاسو ته زنگ ووهو، مگر محتاط اوسئ که تاسو زموږ څخه د تلیفون تمه نه لرئ. تاسو باید د زنگ ووهونکي نوم او د اړیکو توضیحاتو غوښتنه وکړئ. که تاسو فکر نه کوئ چې مور زنگ ووهونکی یو، تلیفون قطع کوی او زموږ د تادیې د لینونو څخه زنگ ووهئ.

هغه شيان چې مور يې کوو

مور به ستاسو څخه هیڅکله پوښتنه ونکړو:

- مور ته خپل پاسورډ يا Personal Identification Number (PIN) ووايست
 - مور ته د مرستې لپاره پیسې راکړئ
 - د تادیې ترلاسه کولو لپاره مور ته پیسې راولیري يا بي ترانسفر کړي
 - د ډالی کارتونه يا واؤچرونه واخلي
 - په لینکونو کلک وکړئ يا په برېښنالیکونو يا متني پیغامونو کې ضمیمه خلاص کړئ
 - مور ته خپل شخصي معلومات په ټولنیزو رسنیو کې راکړئ، لکه Facebook يا Twitter
 - مور ته د خپل کمپیوټر يا شخصي وسایلو ته لاسرسی راکړئ.
- مور د نورو شرکتونو سره هم کار نه کوو ترڅو تاسو ته ځانگړي معاملې وکړو.

څه وکړئ که تاسو درغلي شوي یاست

که تاسو پیسې له لاسه ورکړي يا شخصي مالومات مو ورکړي وي، تاسو باید:

- د هغه څه ریکارډ وساتئ چې پېښ شوي دي
- زموږ د Scams and Identity Theft Helpdesk ته سمدستي په **1800 941 126** زنگ ووهئ. مور ته خبر راکړئ که تاسو ژباړونکي ته اړتیا لرئ او مور به یې وریا چمتو کړو.
- په انګلیسي ژبه **scamwatch.gov.au** کې د پېښې راپور ورکړئ

چیرته چې نور مالومات ترلاسه کړم

- **131 202** ته زنگ ووهئ ترڅو زموږ سره ستاسو په ژبه د Centrelink تادیاتو او خدماتو په اړه خبرې وکړئ
- د Translating and Interpreting Service (TIS National) په **131 450** زنگ ووهئ ترڅو زموږ سره په خپله ژبه کې د Medicare او د Child Support تادیاتو او خدماتو په اړه خبرې وکړئ
- **servicesaustralia.gov.au/yourlanguage** ته لار شئ چېرې چې تاسو کولی شئ په خپله ژبه مالومات ولولئ، واورئ يا وگورئ

- په انګلیسي ژبه کې د نورو مالوماتو لپاره servicesaustralia.gov.au/scams ته لار شئ
- د خدماتو د مرکز څخه لیږنه وکړئ.

یادونه: د آسټرالیا له هر ځای څخه ستاسو د کور د تلیفون څخه '13' شمیرو ته زنگ وهل په ټاکلي نرخ چارج کېږي. دا نرخ ممکن د محلي تلیفون له نرخ څخه توپیر ولري او ممکن د تلیفون د خدماتو چمتو کونکو ترمینځ هم توپیر ولري. ستاسو د کور تلیفون څخه '1800' شمیرو ته زنگ وهل وړیا دي. د عامه او موبایل تلیفونونو څخه ممکن وخت قید او په لوړه بیه چارج شي.

عدم مسؤلیت

پدې نشریه کې شته مالومات یوازي د تادیاتو او خدماتو لپاره د لارښود په توګه دي. دا ستاسو مسؤلیت دی چې پریکړه وکړئ که تاسو غواړئ د یوې تادیې لپاره غوښتنه وکړئ او د خپلو ځانګړو شرایطو په پام کې نیولو سره غوښتنلیک ورکړئ.

Beware of scams

Scammers often pretend to be from trusted organisations, like Services Australia.

They may trick you into giving away money or information in return for payments, services and help.

If a scammer gets your information, they can:

- access your bank account and transfer money from it
- use your name to set up a phone plan and other contracts
- steal your superannuation
- access your email and social media accounts
- pretend to be you.

If you lose money because of a scam, you may not get it back.

Information scammers want

Scammers may try to get your:

- full name
- date of birth
- address
- Medicare card details
- Centrelink Customer Reference Number (CRN)
- identity documents
- myGov sign in details or linking codes
- bank details
- passwords.

How to protect yourself

To protect your information:

- know how to identify a scam
- be careful when someone unexpectedly contacts you, especially if they have an urgent deadline
- never tell anyone your linking codes, passwords or answers to your secret questions
- do not let others use or see your myGov, or other online accounts
- use a password that is easy for you to remember, but hard for others to guess
- protect your mobile device by locking it when you are not using it
- secure your mail by having a lock on your letterbox and redirecting your mail if you move.

How to tell if it is a scam

You can identify a scam by knowing what we do and what we do not do.

Things we do

We may send you an email or text message. Our messages will not include your name or contact details, but may:

- ask you to book, or remind you about, an appointment
- tell you about your payments
- confirm when you have changed your details
- tell you if you have a new message in your myGov Inbox.

If you owe us money, we will send you a letter.

We may call you, but be careful if you are not expecting a phone call from us. You should ask for the caller's name and contact details. If you do not think the caller is us, hang up and call back on one of our payment lines.

Things we do not do

We will **never** ask you to:

- tell us your password or Personal Identification Number (PIN)
- pay us to help you
- send or transfer money to us to get a payment
- buy gift cards or vouchers
- click on links or open attachments in emails or text messages
- give us your personal details on social media, like Facebook or Twitter
- give us access to your computer or personal devices.

We also do not work with other companies to give you special deals.

What to do if you have been scammed

If you have lost money or given away personal information, you should:

- keep a record of what happened
- call our Scams and Identity Theft Helpdesk straight away on **1800 941 126**. Let us know if you need an interpreter and we will arrange one for free.
- report the incident in English at [scamwatch.gov.au](https://www.scamwatch.gov.au)

Where to get more information

- call **131 202** to speak with us in your language about Centrelink payments and services
- call the Translating and Interpreting Service (TIS National) on **131 450** to speak with us in your language about Medicare and Child Support payments and services

- go to servicesaustralia.gov.au/yourlanguage where you can read, listen to or watch information in your language
- go to servicesaustralia.gov.au/scams for more information in English
- visit a service centre.

Note: calls from your home phone to '13' numbers from anywhere in Australia are charged at a fixed rate. That rate may vary from the price of a local call and may also vary between telephone service providers. Calls to '1800' numbers from your home phone are free. Calls from public and mobile phones may be timed and charged at a higher rate.

Disclaimer

The information contained in this publication is intended only as a guide to payments and services. It's your responsibility to decide if you wish to apply for a payment and to make an application with regard to your particular circumstances.